

ESCOLES DE SEGONA OPORTUNITAT. UN MODEL INNOVADOR.

PALAU MACAYA, BARCELONA, DEL 29 DE SETEMBRE DE 2016 AL 26 D'ABRIL DE 2017

PROJECTE SELECCIONAT EN LA 1a CONVOCATÒRIA DE PALAU MACAYA que té com a finalitat donar suport a iniciatives i projectes de reflexió, debat, intercanvi i difusió d'idees que ajudin a entendre millor els reptes que té plantejats la nostra societat i que permetin identificar noves tendències de progrés i transformació social.

El cicle, coorganitzat juntament amb la Fundació El Llindar i la Xarxa Espanyola d'Escoles de Segona Oportunitat, va consistir en un conjunt de dinàmiques de reflexió multiactors enfocades a concretar propostes eficaces per afrontar dues de les problemàtiques actuals més greus: l'abandonament escolar i la desocupació juvenil.

La reflexió va aprofundir en tres grans eixos: el model d'Escola de Segona Oportunitat (E2O), el procés de reconeixement i acreditació, la innovació a través de les tecnologies digitals i dels nous sectors econòmics

i socials existents per a joves sense titulació ni feina (NEET) i la implicació de l'empresa.

La dinàmica es va organitzar en tres espais i moments de treball en què diferents experts i joves van debatre i aprofundir d'acord amb cada eix. Les conclusions i propostes principals es van posar en comú i es van difondre en una conferència final, que va posar el punt i seguit a un treball que ha contribuït a proposar i buscar el reconeixement públic de noves propostes d'actuació.

Obra Social "la Caixa"

1 R E P T E :

Aportar solucions concretes i innovadores contra l'abandonament escolar i l'atur juvenil d'adolescents i joves que, sense formació ni ocupació, estan deslligats de la societat i de la vida mateixa.

2 O B J E C T I U S D E L C I C L E :

Reflexionar i construir noves propostes partint de l'experiència de les Escoles de Segona Oportunitat d'Espanya, aprofundint en la metodologia i integrant les tecnologies digitals i nous sectors econòmics.

3 L E S I D E E S C L A U :

PRIMERA IDEA: COM ES POT TROBAR UN ENCAIX ADMINISTRATIU PER A LES ESCOLES DE SEGONA OPORTUNITAT (E2O) SENSE PERDRE'N LA SINGULARITAT?

Es busca instaurar un model educatiu i, per tant, crear un encaix administratiu, però simultàniament no es vol perdre allò que és substancial en la manera de treballar amb els joves i adolescents: com es pot entrar en el sistema sense perdre la singularitat? La dificultat principal que afronta aquesta pregunta és la de reconciliar l'autonomia amb la sistematització: com es pot encaixar l'autonomia de les E2O en el marc sistèmic vigent? Hem de trobar maneres per crear E2O de qualitat i en quantitat, i veure com ser inclusius alhora que no ens anem diluint.

SEGONA IDEA: EL TIPUS DE CERTIFICACIÓ QUE BUSQUEM

El sector social és una amalgama de convenis diversos i cap (o pocs) s'equipara al del sistema reglat. Com s'hauria d'afrontar aquest tema? Quin tipus de reconeixement es vol? Hem d'optar per una etiqueta que homologui les característiques pròpies que tinguin a veure amb la qualitat. Una E2O no ho és perquè encaixa en un lloc o un altre, sinó perquè porta a terme un seguit d'accions i atén un tipus d'alumnat. No totes les E2O han de fer-ho tot, però sí un tipus concret d'accions. Per tant, s'ha de tendir cap a una certificació que homologui l'acció, i no al centre o les seves estructures.

TERCERA IDEA: EL TREBALL EN XARXA

Hem de construir una coresponsabilitat educativa que impulsi el treball en xarxa mitjançant la implicació i la connexió de les diferents entitats del territori. Hem d'oferir un lloc en què s'incorporin agents educatius que no siguin escoles però que també tinguin un paper educatiu important, com ara els ajuntaments, les universitats, les famílies, les empreses, el tercer sector i el sistema educatiu reglat.

QUARTA IDEA: L'ALIANÇA AMB L'EMPRESA

Hem de comptar amb l'aliança amb l'empresa per millorar l'ocupabilitat dels joves, però tenint una idea real i fidedigna de l'empresa. El món de l'empresa vol alertar sobre la imatge estereotipada que en ocasions es té d'ell. Vol deixar constància que el teixit empresarial és heterogeni i ple de matisos, i creu que en aquest context les E2O poden trobar molts aliats naturals. Les E2O, per la seva banda, han de tenir clar de quin model econòmic volen formar part, i si només volen tractar amb petites i mitjanes empreses o també volen obrir-se al mercat de les multinacionals.

CINQUENA IDEA: ADQUISICIÓ DE CULTURA DIGITAL

La digitalització és el present. Tots els sectors són sectors sumits en la digitalització. Tots necessiten les eines digitals. Per tant, les E2O també han d'adquirir cultura digital. Cal apropiat-se del món digital. Es pot diferenciar entre el turista digital i el resident digital (hi ha gent que va a internet i gent que viu a internet). Les E2O no han de consumir el món digital, sinó ser creadors del món digital. Així com cal crear cultura digital des de la base tampoc no hem de descuidar altres competències que seguiran sent necessàries en el futur, com ara moltes de les competències transversals.

4 ACTIVITATS QUE COMPONEN EL CICLE

SEMINARI 1: ESCOLES DE SEGONA OPORTUNITAT, UN MODEL D'ÈXIT PER ALS JOVES

29 de setembre de 2016

Els objectius del seminari van ser reflexionar al voltant d'una proposta educativa d'oportunitat per a joves i definir conjuntament el model d'E2O per afrontar de manera eficaç i innovadora el desafiament de l'abandonament escolar i l'atur juvenil a Espanya.

Amb la participació de: Dr. Jordi Collet, professor titular de Sociologia de l'Educació; Dra. Aina Tarabini, professora agregada de Sociologia, i Ladislau Girona, consultor especialitzat en entitats socials.

SEMINARI 2: E2O. CAP AL REONEIXEMENT DEL MODEL A ESPANYA

9 de novembre de 2016

Els objectius del segon seminari van ser enfortir el compromís col·lectiu per l'excel·lència educativa de les E2O, reflexionar sobre com es pot aconseguir un reconeixement del model E2O a Espanya i definir el procés d'acreditació per construir una relació de confiança amb els actors del món educatiu i social, les administracions públiques, el món empresarial i els joves.

Amb la participació de: Roberto García, director de Formació (Peñascal Kooperatiba); Antoni Llobet, secretari de Polítiques Educatives, i Ladislau Girona, consultor especialitzat en entitats socials.

SEMINARI 3: INNOVACIÓ I E2O. NOUS SECTORS ECONÒMICS, SOCIALS I TIC

25 de gener de 2017

Els objectius del tercer seminari van ser connectar educació i empresa, obrint-nos als nous sectors econòmics i a les tecnologies digitals, reflexionar sobre els nous sectors productius i les TIC d'acord amb casos concrets i models d'èxit, i intercanviar bones pràctiques al voltant del procés de digitalització de les Escoles de Segona Oportunitat.

Amb la participació de: Frédéric Bardeau, president i cofundador de Simplon.co; Lourdes Esteban, directora de PIMEC de Serveis Ocupacionals i de Qualificació; Natàlia Llorente, directora de Catalunya de Empieza por Educar; Nacho Sequeira, director de la Fundació Èxit, i Blanca Villamía, Responsable de Projectes de la Fundació Orange.

CONFERÈNCIA: "E2O. UNA MIRADA SINGULAR A FAVOR DE L'EQUITAT EDUCATIVA"

26 d'abril de 2017

Els objectius de la conferència final van ser conversar al voltant d'un model d'escola en favor de l'equitat educativa amb una perspectiva euromediterrània, compartir les conclusions principals de la feina desenvolupada durant les activitats anteriors i signar un acord de col·laboració entre les E2O espanyoles i franceses que hi van participar.

Amb la participació de: Dra. Aina Tarabini, professora agregada de Sociologia; Francisco Estellés, secretari de Polítiques Educatives; Miquel Àngel Essomba, comissionat d'Ensenyament; Rafael Homet, diputat delegat d'Educació; Marc Martín, director de l'escola de Segona Oportunitat de Tolosa; Céline Daclin, directora de l'escola de Segona Oportunitat de Savoia; Roberto García, director de formació de Peñascal Kooperatiba; Dr. Jordi Collet, professor titular de Sociologia de l'Educació; Guillaume Thureau, coordinador nacional de Red Española E2O, i Begonya Gasch, directora general de la Fundació El Llindar.

5 CONCLUSIONS DEL CICLE :

A Catalunya ens trobem en un moment de màxima efervescència pedagògica; mai com fins ara la innovació educativa no havia estat tan central al nostre país. Els agents del sistema educatiu coincideixen en la necessitat de "repensar" el model.

Un conjunt d'iniciatives es troben en aquest esforç: Escola Nova 21, Ara és demà, multitud de seminaris promoguts per la Diputació de Barcelona, per l'Ajuntament de Barcelona - IMEB, per associacions de mestres, per fundacions privades, pel món universitari... Les Escoles de Segona Oportunitat se sumen a aquest esforç col·lectiu i s'organitzen per repensar un nou model educatiu que lluiti contra el fracàs escolar i l'abandonament prematur.

El treball que hem dut a terme al Palau Macaya forma part d'aquest paisatge reflexiu. Des d'El Llindar i la Xarxa Espanyola d'Escoles de Segona Oportunitat, hem volgut que fos una reflexió oberta, participativa, col·laborativa i sempre en construcció. Les trobades han convocat agents del sector educatiu, social, polític i empresarial, com també els joves mateix, amb l'objectiu de definir les E2O tenint en compte totes les veus implicades. No es tractava tant de centrar el debat en el nostre model sinó de fer explícits els diferents coneixements des de les diferents realitats i territoris i compartir un llenguatge comú, una semàntica de les E2O que ens ajudi a precisar-ne la definició, el sentit, la utilitat, l'activitat, l'organització, l'encaix administratiu i el model d'intervenció.

6 PARTICIPANTS :

FRÉDÉRIC BARDEAU

Llicenciat en Ciències Polítiques i especialitzat en intel·ligència econòmica, apassionat per la inclusió digital, ha treballat durant vint anys com a consultor i empresari social per posar el potencial de la innovació d'internet al servei de l'acció social. El 2008 va crear la primera agència de comunicació responsable pure player orientada cap a ONG. Des del 2013, dirigeix Simplon.co, que també va cofundar.

JORDI COLLET

Educador social, llicenciat i doctor en Sociologia. Professor titular de Sociologia de l'Educació de la UVIC-UCC. És Honorary Research Senior Associate de l'Institute of Education (U. College London). Ha fet recerca i ha publicat, entre d'altres, sobre l'àmbit de les polítiques educatives i socials i les desigualtats educatives i l'èxit educatiu.

MIQUEL ÀNGEL ESSOMBA

Miquel Àngel Essomba i Gelabert va ser portaveu de SOS Racisme fins al 2003, i entre els anys 2008 i 2012 va ser director del Centre UNESCO de Catalunya - Unescocat. A les eleccions al Parlament de Catalunya del 2012 va ser el número onze, com a independent, a la llista per la circumscripció de Barcelona d'ICV-EUiA, i el 2015 va ser nomenat comissionat d'Educació de l'Ajuntament de Barcelona. Essomba compagina el càrrec polític amb la plaça de professor agregat del Departament de Pedagogia Aplicada de la Universitat Autònoma de Barcelona.

LOURDES ESTEBAN

És llicenciada en Psicologia de les Organitzacions i del Treball, diplomada en Ciències Empresarials per la Universitat de Barcelona i màster en Formació de Professorat per la UOV. Des del 1995 està vinculada a PIMEC, on ha ocupat els càrrecs de directora del Departament de Formació, directora de Formació i Ocupació i, actualment, directora de PIMEC Serveis Ocupacionals i de Qualificació.

FRANCISCO MANUEL ESTELLÉS

Francisco Manuel Estellés és diplomat en Treball Social per l'ICESB i habilitat com a educador social. Actualment és el responsable de l'Àmbit de les Plataformes d'Educació Social dels Salesians de Catalunya a Inspecció Salesiana Maria Auxiliadora, on treballa des del gener del 1998. La seva activitat implica ser el director general de Salesians Sant Jordi, director general de la Fundació Jovent i patró de la Fundació Magone. Prèviament, ha treballat en altres entitats del tercer sector.

ROBERTO GARCÍA

Mestre, pedagog, doctor en Educació i tècnic en Soldadura i Caldereria amb 23 anys d'experiència en docència, direcció i desenvolupament de programes a Peñasal Kooperatiba. Ha col·laborat amb administracions educatives en iniciatives per a joves amb experiència de fracàs acadèmic, en formació de professorat i amb la Universitat del País Basc. És membre de la Junta Directiva de la Xarxa Espanyola d'Escoles de Segona Oportunitat.

BEGONYA GASCH

Diplomada en Educació Social i llicenciada en Psicopedagogia. La seva trajectòria professional ha estat sempre vinculada als infants, els adolescents i els joves en situació de vulnerabilitat. Va començar al Centre Esclat de l'Hospitalet, i el 2004 va fundar la Fundació El Llindar, que també dirigeix. El 2016 va impulsar la Xarxa Espanyola d'Escoles de Segona Oportunitat.

RAFAEL HOMET

Rafael Homet és diplomat en Magisteri per la Universitat Autònoma de Barcelona i té un postgrau en Pedagogia Terapèutica. Vinculat durant anys a l'escoltisme, Homet ha treballat a l'escola d'educació especial Xaloc de Sabadell i és fundador de l'AMPA El Sol i la Lluna. Ha estat regidor per ERC a Castellar del Vallès i actualment és diputat delegat d'Educació a la Diputació de Barcelona.

ANTONI LLOBET

Llicenciat en Filologia Catalana, ha estat professor de llengua catalana i literatura i ha exercit diversos càrrecs de responsabilitat directiva i de coordinació de centres. Ha estat tinent d'alcalde a l'Ajuntament de Manresa. Al Departament d'Ensenyament, abans de la responsabilitat actual, va ser director general de Centres Públics i delegat territorial a Barcelona.

NATÀLIA LLORENTE

Llicenciada en Economia per la UPF, ha treballat com a professora i mentora de professors. El 2011 es va incorporar a Empieza por Educar (ExE) com a fellow del programa. Actualment n'és directora de la seu de Catalunya. ExE té com a missió l'equitat educativa per mitjà de la col·laboració amb altres agents.

MARC MARTÍN

Llicenciat en Filosofia, Marc Martín ha dedicat la seva carrera professional a lluitar contra l'atur a França. Ha dirigit el Departament de Recursos Humans de la Société française de production et de créations audiovisuelles, l'oficina d'ocupació i el pla local d'ocupació d'Aubervilliers, l'agrupació d'interès públic d'ocupació de Sena Saint-Denis i, des del 2002, dirigeix l'Escola de Segona Oportunitat de Tolosa.

NACHO SEQUEIRA

Llicenciat en Econòmiques per la UPF, Executive Education a Social Entrepreneurship (INSEAD), Direcció d'ONG a ESADE i postgrau en Treball Social i Educatiu amb Immigrants a la URL. Des de l'any 2000 és el director general de la Fundació Èxit. A més, és impulsor d'altres iniciatives com UpSocial i Coordinadora de la Mentoria per a la Inclusió.

A I N A T A R A B I N I

Doctora en Sociologia i professora de Sociologia a la Universitat Autònoma de Barcelona. És especialista en sociologia de l'educació i en anàlisi de desigualtats educatives. Com a investigadora forma part dels grups GEPS (Globalització, Educació i Política Social) i GIPES (Grup Interdisciplinari de Polítiques Educatives).

B L A N C A V I L L A M Í A

Enginyera de telecomunicacions, ha passat els últims vuit anys treballant en el camp de la innovació digital i social, ajudant a crear vincles entre el sector social, el públic i l'empresarial. És membre de la Fundació Orange des de l'octubre del 2008, on actualment és responsable de Projectes d'Educació Digital. Abans havia treballat al Departament d'Innovació de Nokia Espanya.

D A C L I N C É L I N E

Directora de l'Escola de Segona Oportunitat de Savoia (França), forma part de la Junta Directiva de l'Associació Europea de Ciutats per a les Escoles de Segona Oportunitat. Com altres escoles franceses, va signar un acord de col·laboració amb escoles espanyoles a favor de la mobilitat dels joves.

El Llindar

La Fundació [El Llindar](#) es concep com un centre educatiu de noves oportunitats. Ofereix un espai educatiu per a adolescents i joves que han abandonat el sistema educatiu o que corren el risc de fer-ho. Treballa perquè puguin construir el seu futur a través d'una escola de qualitat, acollidora, personalitzadora i independent, que garanteixi la igualtat d'oportunitats. Per això aposta per prolongar els recorreguts formatius, fent-los integrals i personalitzats, alternant la formació i el treball de qualitat i qualificat. S'orienta i s'acompanya la seva transició cap a la vida adulta, el seu retorn al sistema educatiu reglat i l'augment de la seva ocupabilitat per accedir amb millors condicions al mercat laboral, a més de donar-los suport en aquest procés. La Fundació El Llindar és sòcia fundadora de l'Associació Espanyola d'Escoles de Segona Oportunitat.

Associació Espanyola d'Escoles de Segona Oportunitat

Sis entitats socials de referència van prendre la iniciativa de crear, el març del 2016, l'[Associació Espanyola d'Escoles de Segona Oportunitat](#) amb l'objectiu d'aportar solucions concretes i eficaces per als joves sense ocupació ni titulació a Espanya a través d'un model E2O nacional reconegut. Els seus objectius són: afavorir el reconeixement del model E2O mobilitzant tots els actors públics i privats, reforçar la col·laboració entre E2O espanyoles, desenvolupar complementarietats amb les polítiques públiques i construir una cooperació activa a escala europea i a la Mediterrània. Actualment, l'associació aplega 22 entitats associades de diferents comunitats autònomes i diverses entitats estan en procés d'adhesió. Representen més de 6.300 joves i 400 professionals.

<http://www.e2oespana.org/proyectos/proyecto-reflexion-palau-macaya/>

PalauMacaya

Obra Social "la Caixa"